

Uspieť na medzinárodných trhoch

Nástroje podpory
internacionalizácie malých a
stredných podnikov

EuroPolicy

EuroPolicy, o.z.

August 2013

Autori: Zuzana Tučeková, Radovan Geist

Odborný recenzent: Zuzana Gabrižová

Uspieť na medzinárodných trhoch. Nástroje podpory internacionalizácie malých a stredných podnikov

Copyright © 2013 Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Publikáciu vydalo v elektronickej forme EuroPolicy o.z. vďaka podpore dotácie MZVaEZ SR 2013.

Všetky práva sú vyhradené. Akékoľvek reprodukovanie alebo kopírovanie tohto diela je možné len so súhlasom autorov. Publikácia odráža stav problematiky k 1. júlu 2013.

Obsah

Obsah	2
Úvod	3
Všeobecné služby a online nástroje	5
Enterprise Europe Network.....	5
Podnikateľský portál Vaša Európa.....	6
GR pre podnikanie a priemysel: Malé a stredné podniky.....	6
GR pre obchod: Exportný helpdesk.....	7
Databáza prístupu na trh.....	8
Ochrana obchodných záujmov – SME Trade Defence Helpdesk.....	9
Ďalšie online nástroje Európskej komisie	10
Služby zamerané na konkrétne krajiny a skupiny krajín	11
Čína.....	11
Združenie ASEAN.....	12
Japonsko a Južná Kórea.....	13
India.....	17
Latinská Amerika.....	18
Krajiny Východného partnerstva, oblasť Stredozemného mora	19
Rozvojové regióny	20
Aktivity Európskej komisie a ESVČ	21
Európska služba pre vonkajšiu činnosť a delegatúry EK.....	21
Tímy EK/ESVČ na odstraňovanie obchodných prekážok	21
Hospodárska diplomacia – Misie pre rast (Missions for Growth)	22
Multilaterálne a bilaterálne rokovania.....	22
Dialógy s tretími krajinami.....	23
Špecializované nástroje	23
Podpora klastrov a ich medzinárodnej spolupráce	23
Databáza príkladov dobrej praxe.....	24

Úvod

Európa posledných niekoľko rokov čelí bezprecedentnej ekonomickej situácii. Súhra viacerých faktorov – napäté verejné rozpočty, opatrenia prijaté v reakcii na dlhovú krízu, anemický rast až návrat hospodárskej recesie v rastúcom počte krajín, politická nestabilita a pod. – vytvárajú prostredie, ktoré negatívne ovplyvňuje aj európske malé a stredné podniky.

Napriek hospodárskym ťažkostiam ostávajú MSP chrbtovou kosťou európskej ekonomiky. Táto mnohokrát použitá metafora znie ako klišé, odzrkadľuje však význam malých a stredných firiem – v EÚ tvoria približne 98 percent všetkých firiem (20,7 miliónov, z toho 92,2 percent sú mikropodniky s menej ako desiatimi zamestnancami), v roku 2012 vytvárali 67 percent pracovných miest a 58 percent hrubej pridanej hodnoty.

Zložité ekonomické prostredie prirodzene vplýva aj na európske MSP. Nástup krízy v roku 2009 znamenal prepád z hľadiska počtu malých a stredných podnikov, vytvárajúcej hrubej pridanej hodnoty aj počtu pracovných miest.

Nelahká ekonomická situácia vytvára dodatočný tlak na prijímanie opatrení, ktoré môžu posilniť malé a stredné podniky, a tým aj celú ekonomiku Únie, a pomôcť riešiť rastúci problém s nezamestnanosťou. Medzi nich patrí aj podpora internacionalizácie malých a stredných podnikov.

Internationalizácia MSP: zintenzívnenie priameho zapojenia malých a stredných podnikov do medzinárodných podnikateľských aktivít, či už prostredníctvom obchodu (dovoz – vývoz), investícií (príjem PZI zo zahraničia, resp. investovanie v zahraničí), či inej formy zmluvnej spolupráce so zahraničnými subjektmi (spoločné výskumné a vývojové aktivity, transfer technológií, subkontrakting a pod.).

Aj preto je podpora internacionalizácie jednou z politických priorít EÚ. V súčasnosti je na zahraničných trhoch aktívna asi tretina európskych MSP, väčšinou v rámci jednotného trhu. Pri prenikaní na zahraničné trhy, špeciálne mimo EÚ, čelia malé a stredné firmy viacerým bariéram. V jednom z prieskumov označili podnikatelia za najčastejšie nasledovné:

- nedostatok adekvátnych informácií (44 %)
- nedostatok kapitálu (44 %)
- nedostatok adekvátnej verejnej podpory (40 %)
- náklady zložitej administratívy pri doprave (39 %)

- iné zákony a regulácie na zahraničných trhoch (36 %)
- clá a iné obchodné bariéry na zahraničných trhoch (35 %)
- clá a iné obchodné bariéry v domácej krajine (29 %)
- kultúrne rozdiely, vrátane podnikateľskej kultúry (28 %)
- iné vonkajšie bariéry (18 %)
- žiadne bariéry (14 %)

Na európskej a národnej úrovni existuje množstvo nástrojov podpory internacionalizácie. Finančná podpora nie je často rozhodujúca – dôležitejšia je schopnosť orientovať sa na zahraničnom trhu, na ktorom platia iné legislatívne normy, zvyklosti, pôsobia odlišní aktéri a pod. Naša príručka sa zameriava na európske nástroje – teda podporu poskytovanú inštitúciami EÚ, prípadne neverejnými organizáciami na európskej úrovni. Pri každej uvádzame stručnú charakteristiku, a kde je to relevantné, aj prehľadnú tabuľku so základnými údajmi. Ďalšie informácie môžete získať na uvedených kontaktoch.

Všeobecné služby a online nástroje

Enterprise Europe Network

Enterprise Europe Network je najväčšou európskou sieťou organizácií (viac ako 600 partnerov v 54 krajinách) pôsobiacich v oblasti podpory podnikania a inovácií. Adresátom aktivít sú malé a stredné podniky, financovanie je poskytované Európskou komisiou cez program Konkurencieschopnosť a inovácie (CIP).

Časť aktivít siete je určená aj na podporu internacionalizácie MSP (Podnikajte v zahraničí – Going International), najmä prostredníctvom prepájania podnikateľov a budovania kontaktov (kontrakčná databáza), pomoci v oblasti technologickej spolupráce a pod. Aktivity sa týkajú ako trhu EÚ/EHP, tak aj tretích krajín.

Partneri slovenskej siete **Enterprise Europe Network** poskytujú informácie a poradenstvo, vydávajú publikačné materiály a organizujú podujatia aj v oblasti obchodovania s tretími krajinami (dovoz a vývoz) a podnikania v tretích krajinách www.enterprise-europe-network.sk.

Zameranie	Všeobecná podpora MSP, vrátane internacionalizácie
Charakter	Sieť organizácií v 54 krajinách, financovaná z programu Konkurencieschopnosť a inovácie
Adresát	Malé a stredné podniky v krajinách EÚ, podnikateľ sa môže obrátiť priamo na ktoréhokoľvek partnera siete
Aktivity	Databáza spolupráce podnikateľov: http://www.enterprise-europe-network.sk/?services_13/1008 Databáza technológií: http://www.enterprise-europe-network.sk/?services_13/1009 Kooperačné a kontraktačné podujatia, semináre, školenia: http://www.enterprise-europe-network.sk/?news/events Informačné materiály: http://www.enterprise-europe-network.sk/?publications/1064
Kontakty	Európsky portál EEN: http://een.ec.europa.eu/ Partneri EEN: http://een.ec.europa.eu/about/branches EEN Slovensko: http://www.enterprise-europe-network.sk/?about/1001
Poznámky	Odpovede na niektoré otázky o fungovaní EEN možno nájsť na http://www.enterprise-europe-

network.sk/?about/7. Sieť je podporená z rámcového programu CIP, podpora by mala pokračovať aj v období 2014 – 2020.

Podnikateľský portál Vaša Európa

Jedna z častí portálu Vaša Európa je určená pre podnikateľov v EÚ. Formou linkovania na ďalšie webstránky európskych inštitúcií poskytuje informácie o:

- Medzinárodnom obchode, jeho pravidlách, obchodných stykoch EÚ s tretími krajinami
- Clách a colnej politike, vrátane colných sadzobníkov a nomenklatúrnej klasifikácie
- Ochrane duševného vlastníctva
- Programoch EÚ na posilnenie prítomnosti firiem z EÚ v rôznych regiónoch sveta (programy budú podrobnejšie popísané v ďalšej časti).

Zameranie	Informácie o podnikaní v EÚ, vrátane internacionalizácie
Charakter	Internetový portál spravovaný Európskou komisiou
Adresát	Malé a stredné podniky z EÚ
Aktivita	Informačný rozcestník, linkovaný na ďalšie online zdroje
Kontakty	http://europa.eu/youreurope/business/expanding-business/doing-business-outside-eu/index_sk.htm
Poznámky	Portál dostupný v každom jazyku

GR pre podnikanie a priemysel: Malé a stredné podniky

Generálne riaditeľstvo EK pre podnikanie a priemysel spravuje internetové stránky pre malých a stredných podnikateľov. Ich súčasťou sú webstránky venované internacionalizácii MSP. Okrem všeobecného popisu príslušnej európskej politiky a legislatívnych noriem obsahujú tiež odkazy na dokumenty, správy a štúdie.

Podnikatelia tu môžu nájsť odkazy na ďalšie služby EÚ v oblasti internacionalizácie. Stránka je dostupná len v anglickom jazyku.

Zameranie	Informácie o európskej politike internacionalizácie MSP
Charakter	Internetové stránky spravované Európskou komisiou

Adresát	Rozhodovatelia na európskej a národnej úrovni, experti, sekundárne MSP
Aktivity	Všeobecný popis politiky podpory internacionalizácie MSP a odkazy na ďalšie zdroje, nástroje a pod.
Kontakty	http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/internationalisation/index_en.htm
Poznámky	Dostupné len v anglickom jazyku

GR pre obchod: Exportný helpdesk

Generálne riaditeľstvo EK pre obchod spravuje internetové stránky Exportný helpdesk. Obsahujú informácie užitočné pre exportérov do EÚ, a teda aj ich importujúcich partnerov. Zameriava sa na rozvojové ekonomiky.

- Požiadavky, pravidlá: informácie o trhu EÚ (pre importérov), sanitárne, fyto-sanitárne, environmentálne, technické požiadavky, marketingové štandardy, dovozné obmedzenia a rady, ako ich splniť
- Clá: záväzné colné informácie, oslobodenie od a pozastavenie colných povinností, kvóty, antidumpingové pravidlá, rady
- Štatistiky: štatistiky vonkajšieho obchodu EÚ
- Preferenčné dohody: pravidlá pôvodu, všeobecný systém preferencií (GSP), dohody o hospodárskej spolupráci, dohody o voľnom obchode, autonómne obchodné režimy, zámorské krajiny a teritória, colné únie.

Služba **Môj export** umožňuje vyhľadať podmienky viažuce sa na obchod s konkrétnym druhom tovaru, podľa produktového kódu, krajiny pôvodu, cieľovej krajiny a dátumu.

Zameranie	Informácie o pravidlách dovozu do EÚ
Charakter	Internetové stránky spravované Európskou komisiou
Adresát	Dovozcovia do EÚ, najmä z rozvojových krajín a sekundárne ich importujúci partneri v EÚ, Nie je zamerané na MSP
Aktivity	Odkazy na informácie o požiadavkách a pravidlách dovozu do EÚ, clách, preferenčných režimoch EÚ s tretími krajinami, obchodné štatistiky a praktické služby (Môj export)

Kontakty	Úvodná stránka: http://exporthelp.europa.eu/thdapp/index.htm Služba „Môj export“ http://exporthelp.europa.eu/thdapp/display.htm?page=form%2fform_MyExport.html&docType=main&languageId=en
Poznámky	Dostupné len v anglickom, francúzskom, španielskom, portugalskom, arabskom a ruskom jazyku

Databáza prístupu na trh

Databáza prístupu na trh (MADB) poskytuje informácie firmám exportujúcim z EÚ o podmienkach dovozu na trhy tretích krajín. Obsahuje viacero online databáz a nástrojov:

- Clá: databáza colných predpisov, vyhľadáva podľa cieľovej krajiny a produktového kódu (http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi)
- Dovozné postupy a vyžadovaná dokumentácia: databáza, prehliadateľná podľa cieľovej krajiny a produktového kódu (http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormIFpubli.htm?datacat_id=IF&from=publi)
- Štatistiky: prehľad obchodných tokov medzi krajinami EÚ a tretími krajinami podľa špecifických produktov (http://madb.europa.eu/madb/statistical_form.htm)
- Obchodné bariéry: prehľad bariér obchodu podľa krajín a krokov, ktoré prijala Európska komisia (http://madb.europa.eu/madb/barriers_crossTables.htm)
- Sanitárne a fytosanitárne otázky: prehľad sanitárnych a fytosanitárnych pravidiel a opatrení, zoradený podľa krajín, resp. dostupný cez vyhľadávací formulár (http://madb.europa.eu/madb/sps_crossTables.htm?table=countryproduct)
- Pravidlá pôvodu: informácie o preferenčných a nepreferenčných pravidlách pôvodu (<http://madb.europa.eu/madb/rulesoforigin.htm>)

Stránka obsahuje aj návod, ako môžu európski exportéri informovať Európsku komisiu o obmedzeniach a bariérach, ktorým čelia na trhoch tretích krajín.

Zameranie	Informácie o pravidlách a obmedzeniach exportu na trhy tretích krajín
Charakter	Internetové stránky spravované Európskou komisiou
Adresát	Všetci exportéri z EÚ vrátane MSP
Aktivity	Odkazy na informačné databázy o colných predpisoch a iných typoch bariér na trhoch tretích krajín vrátane návodu, ako reportovať bariéry Európskej komisii
Kontakty	Úvodná stránka: http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm
Poznámky	Dostupné len v anglickom jazyku

Ochrana obchodných záujmov – SME Trade Defence Helpdesk

Malé a stredné podniky vyvážajúce na trhy tretích krajín, čeliace antidumpingovým, antisubvenčným alebo iným ochranným opatreniam, môžu využiť v ochrane svojich obchodných záujmov podporu EÚ. Po tom, ako začnú úrady tretej krajiny voči firme vyšetrovanie, môže sa obrátiť na SME Trade Defence Helpdesk, ktorý poskytne všetku potrebnú podporu.

Zameranie	Pomoc MSP postihnutých ochrannými obchodnými opatreniami na trhoch tretích krajín
Charakter	Podporný helpdesk určený pre európskych exportérov
Adresát	Všetci exportéri z EÚ vrátane MSP
Aktivity	Podpora pri vyšetrovaniach úradov tretích krajín, prípadne pomoc pri ochrane obchodných záujmov, ak firma čelí antidumpingovým, antisubvenčným, alebo iným ochranným opatreniam.
Kontakty	Podporný úrad – obchodné konania proti exportérom EÚ: Email: trade.defence.third.countries@ec.europa.eu Tel.: +32-2 2 99 19 53 Fax: +32-2 2 95 65 05 Helpdesk: Malé a stredné podniky (MSP): Email: trade-defence-sme-helpdesk@ec.europa.eu Tel.: +32-2 2 97 44 83 Fax: +32-2 2 95 65 05
Poznámky	MSP sa môžu na Helpdesk obrátiť v ktoromkoľvek z oficiálnych jazykov EÚ, vrátane slovenčiny.

Ďalšie online nástroje Európskej komisie

Vaša Európa: Prístup k zdrojom EÚ pre MSP -

http://europa.eu/youreurope/business/finance-support/access-to-finance/index_sk.htm

Vaša Európa: Podporné služby pre MSP -

http://europa.eu/youreurope/business/finance-support/business-support/index_sk.htm

GR pre podnikanie a priemysel: Technické bariéry obchodu – popis, databáza, nástroje (dostupné len v anglickom a francúzskom jazyku) -

<http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/>

GR pre obchod: prístup na trhy – všeobecné informácie o obchodnej politike EÚ, plus linky na niektoré zo spomínaných nástrojov a stránok (len v anglickom jazyku) -

<http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/>

IPR Helpdesk: pomoc pri riešení problémov súvisiacich s ochranou duševného vlastníctva –

<http://www.iprhelpdesk.eu/>

Rámcový program Konkurencieschopnosť a inovácie – Program pre podniky a inovácie: webstránky programu CIP, vrátane odkazov na projekty financované z tohto programu -

http://ec.europa.eu/cip/index_sk.htm

Služby zamerané na konkrétne krajiny a skupiny krajín

Čína

Podnikateľské centrum pre malé a stredné podniky v Číne pomáha európskym firmám pri vytvorení, rozvíjaní a udržiavaní obchodnej činnosti na čínskom trhu. Pre plný prístup k informáciám a službám je nevyhnutná bezplatná online registrácia.

Zameranie	Podpora európskych firiem pri vytvorení, rozvíjaní obchodnej činnosti na čínskom trhu
Charakter	Podnikateľské centrum s finančnou podporou EÚ
Adresát	Malé a stredné podniky z EÚ, ktoré chcú exportovať alebo investovať v Číne
Aktivity	Rozvoj podnikania – informácie o trhu, poradenstvo pri rozvoji podnikania a marketingu , sektorové analýzy, prípadové štúdie, diagnostické biznis nástroje vo forme série publikácií „Ste pripravení na Čínu?“ Právne služby – právne informácie, prvotné konzultácie a praktické príručky Štandardy – štandardy a požiadavky konformity pri vývoze do Číny, vyhľadávacie nástroje pre štandardizované databázy a príručky hodnotenia konformity Ľudské zdroje a tréning – tréningové programy, databázy dostupných vzdelávacích aktivít, poradenstvo v otázke ľudských zdrojov, webové semináre, e-learning On-line služby: sociálne siete (Facebook, Twitter, LinkedIn), emailový newsletter Bezplatné organizovanie stretnutí na podporu vytvárania kontaktov medzi MSP (matchmaking) Prístup k zoznamu poskytovateľov špecializovaných služieb a do informačnej databázy Bezplatné dočasné kancelárske priestory na pôde EU SME Centra, ktoré umožnia preskúmať miestne podnikateľské príležitosti Iné praktické formy pomoci pre MSP, ktoré chcú vyvážať do Číny alebo tam investovať.
Kontakty	Webstránka: http://www.eusmecentre.org.cn/ Kontakty: http://www.eusmecentre.org.cn/content/contacts
Poznámky	Dostupné v anglickom jazyku, pre plný prístup k službám je potrebná bezplatná online registrácia.

China IPR SME Helpdesk pomáha malým a stredným podnikom z EÚ v ochrane a presadzovaní ich práv duševného vlastníctva v Číne alebo v súvislosti s čínskym trhom. Poskytuje bezplatné informácie a služby.

Zameranie	Pomoc pri riešení otázok ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva v Číne
Charakter	Projekt financovaný Európskou komisiou (CIP), zamerané na trh Číny
Adresát	Európske MSP pôsobiace na cieľových trhoch
Aktivity	Dôverné poradenstvo: individuálne poradenstvo prostredníctvom emailu, telefonicky, osobne Vzdelávanie: vo všeobecných otázkach ochrany duševného vlastníctva, praktických záležitostiach, vrátane vzdelávania trénerov pre tretie strany, webové semináre Materiály: príručky, vzdelávacie materiály v elektronickej i tlačenej podobe Online služby: viacjazyčný online portál, ktorý obsahuje o.i. katalóg prípadových štúdií, e-learningové moduly, publikácie a ďalšie informácie, emailový newsletter, blog „China IP Insider“, sociálne siete (Facebook, Twitter, LinkedIn)
Kontakty	China IPR SME Helpdesk: http://www.china-iprhelpdesk.eu/index.php
Poznámky	Dostupné v obmedzenom počte jazykov, nie v slovenčine. Keďže ide o projekt financovaný programom CIP, budúcnosť v období 2014 - 2020 je otvorená.

Združenie ASEAN

Európske podnikateľské centrum ASEAN v Thajsku. Centrum sa snaží vytvoriť priaznivé podnikateľské prostredie pre zlepšenie investičných a trhových príležitostí pre európske podniky v Thajsku a propagovať vysoký obchodný a investičný potenciál Thajska a krajín juhovýchodnej Ázie (ASEAN). Poskytuje základné informácie o fungovaní trhu, investičných incentívach, pravidlách pre zahraničné podniky, vízach a pracovných povoleniach či ochrane duševného vlastníctva.

Podľa prihlášky so žiadosťou o členstvo je možné prostredníctvom online formulára. Okrem firemných detailov treba uviesť aj kľúčové záujmové oblasti.

Ročný členský poplatok v roku 2013 dosahoval 5 350 thajských bahtov (132,332 eur; 1. 7. 2013).

Zameranie	Zlepšovanie podmienok pre investície a obchod európskych podnikov v Thajsku
Charakter	Podnikateľské centrum s finančnou podporou EÚ
Adresát	Európske podniky
Aktivita	Rozvoj podnikateľského prostredia priaznivého pre investície alebo tvorbu trhových príležitostí pre európske podniky. Poskytuje základné informácie o fungovaní trhu, investičných incentívach, pravidlách pre zahraničné podniky, vízach a pracovných povoleniach či ochrane duševného vlastníctva.
Kontakty	Webstránka: http://www.eabc-thailand.eu/ Email: info@eabc-thailand.eu
Poznámky	Dostupné v anglickom jazyku

ASEAN IPR SME Helpdesk pomáha malým a stredným podnikom z EÚ v ochrane a presadzovaní ich práv duševného vlastníctva v krajinách združenia ASEAN. Poskytované služby: dôverné informácie, vzdelávanie, materiály a online služby.

Zameranie	Pomoc pri riešení otázok ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva v krajinách ASEAN
Charakter	Projekt financovaný Európskou komisiou (CIP), zameraný na trhy a ASEAN
Adresát	Európske MSP pôsobiace na cieľových trhoch
Aktivita	Individualizované dôverné poradenstvo – telefón, email, osobne Vzdelávacie a tréningové aktivity pre MSP, aj pre organizácie poskytujúce podporu MSP Vzdelávacie a informačné materiály, príručky Online služby: portál, prípadové štúdie, e-learning, webináre, atď.
Kontakty	ASEAN IPR SME Helpdesk: http://www.asean-iprhelpdesk.eu/
Poznámky	Dostupné v obmedzenom počte jazykov, nie v slovenčine. Keďže ide o projekt financovaný programom CIP, budúcnosť v období 2014-2020 je otvorená.

Japonsko a Južná Kórea

EU Gateway Programme je určený pre európske firmy, ktoré sa zaujímajú o príležitosti na japonskom a juhokórejskom trhu. Pomáha pri získavaní potenciálnych obchodných partnerov, informáciách o miestnom trhu, sprostredkovaní spätnej väzby na ponúkané produkty a technológie či získavaní logistickej a finančnej podpory. Participujúce firmy musia splniť určité sektorové a všeobecné kritériá.

Sektorové kritériá účasti. Kórejská republika: environmentálne a energetické technológie, zdravotnícke a medicínske technológie. Japonsko: environmentálne a energetické technológie, zdravotnícke a medicínske technológie, konštrukčné a stavebné technológie, IKT, módné návrhárstvo a interiérový dizajn.

Služby sa viažu na organizované podnikateľské misie (v Japonsku alebo Kórejskej republike). Štandardné sa poskytujú všetkým účastníkom misie, výberové na základe individuálneho záujmu. Záujemcovia musia prejsť selekčným procesom. Kontaktná kancelária pre Slovensko sa nachádza vo Varšave.

Zameranie	Pomoc pri otváraní a rozširovaní podnikateľských aktivít v Japonsku a Kórei, vo vybraných sektoroch
Charakter	Program financovaný Európskou úniou
Adresát	Firmy podnikajúce vo vybraných sektoroch a spĺňajúce ďalšie všeobecné kritériá
Aktivity	Strategická, organizačná a finančná podpora počas organizovaných podnikateľských misií v Japonsku / Kórejskej republike (http://www.eu-gateway.eu/services-and-financial-support) – poradenstvo, organizovanie stretnutí, kontakty, propagácia, tlačenie, spolufinancovanie nákladov účasti na misií
Kontakty	Webstránka: http://www.eu-gateway.eu/home Kontakty: http://www.eu-gateway.eu/contact Podmienky účasti: http://www.eu-gateway.eu/who-can-participate Registrácia záujemcov: http://www.eu-gateway.eu/go.php?nID=21&page=Apply_now!
Poznámky	Dostupné v anglickom jazyku. Záujemcovia prechádzajú výberovým procesom, kontaktná kancelária pre Slovensko je vo Varšave.

Centrum EÚ-Japonsko pre priemyselnú spoluprácu má formu neziskovej organizácie, je spoločným projektom Európskej komisie a japonskej vlády. Jeho cieľom je podporovať všetky formy priemyselnej, obchodnej a investičnej spolupráce a ich prostredníctvom posilniť konkurencieschopnosť európskych a japonských firiem, ich spoluprácu, výmenu skúseností a know-how.

- Podujatia a štúdie: semináre, workshopy, publikácie o otázkach spoločného záujmu, politikách a pod.
- Podnikateľský okrúhly stôl EÚ-Japonsko: stále fórum pre diskusie o rozvoji podnikateľskej spolupráce, dáva odporúčania EÚ a japonskej vláde
- Helpdesk a informačné služby pre klastre: pomoc s identifikovaním potenciálnych partnerov pre spoluprácu, výmena informácií o klastroch

- Podpora výskumnej spolupráce: projekt GNSS.asia (Siedmy rámcový program) podporuje priemyselnú spoluprácu GNSS medzi EÚ, Čínou, Indiou, Japonskom, Kórejskou republikou a Taiwanom; Centrum tiež informuje o programe Horizont 2020
- Informačné služby: Centrum poskytuje informácie o japonskom trhu, produktoch, reguláciách a pod., vydáva bezplatné publikácie a online portál EUbusinessinJapan.eu.

Bezplatné vzdelávacie programy centra:

- H RTP – vzdelávací pobyt v Japonsku určený pre manažérov zodpovedných za styk firmy s japonskými partnermi, poskytuje základy kultúry, podnikania a obchodnej praxe
- World Class Manufacturing(WCM) – týždenná misia v Japonsku pre manažérov zodpovedných za kvalitu, podporená programom Competitiveness for Internationalisation; Cluster Mission – určené pre klastre a ich členské MSP, s cieľom budovania kontaktov a strategických partnerstiev
- Distribution and Business Practices (DBP) – 5/8-dňové podnikateľské misie, určené na lepšie pochopenie fungovania distribučných sietí v Japonsku
- Foreign Direct Investment (FDI) – 5-dňová misia v Japonsku, počas ktorej získajú európski účastníci informácie o možnostiach, ktoré firmám z EÚ poskytuje japonská politika PZI pri začínaní či rozvoji podnikania na japonskom trhu

Časť aktivít je špecificky zameraná na malé a stredné podniky. Centrum je partnerom siete Enterprise Europe Network v Japonsku (viac o aktivitách EEN pozri v príslušnej kapitole). Poskytuje tiež bezplatné služby pre MSP, ktoré plánujú, začínajú či rozširujú aktivity na japonskom trhu:

- Bezplatný kancelársky priestor v Tokiu na dobu jedného mesiaca
- Plný prístup k seminárnym a konferenčným zariadeniam v budove Centra
- Pomoc s informáciami o podnikaní v Japonsku
- Pomoc pri využívaní služieb EEN v Japonsku.

Zameranie	Široká podpora rozvoja hospodárskych vzťahov s Japonskom, v rámci toho aj podpora MSP
Charakter	Spoločný projekt Európskej komisie a japonskej vlády

Adresát	Rôzne subjekty zapojené do spolupráce EÚ-Japonsko (firmy, univerzity, jednotlivci), v rámci toho aj MSP rozvíjajúce podnikateľské aktivity na japonskom trhu
Aktivity	Široké spektrum aktivít (http://www.eu-japan.eu/what-do-we-offer) pre rôzne typy subjektov, z toho špecificky na MSP sú zamerané program Cluster Mission (http://www.eu-japan.eu/detail-business-programmes/Bio%20Japan%20Cluster%20Mission%202013), EEN Japonsko (http://www.een-japan.eu/) a logistická podpora MSP, ktoré plánujú, otvárajú alebo rozširujú aktivity v Japonsku (http://www.eu-japan.eu/other-activities/step-in-japan)
Kontakty	Webstránka: http://www.eu-japan.eu/ Kontakty: http://www.eu-japan.eu/contact-location
Poznámky	Dostupné v anglickom jazyku. Mnoho aktivít nie je zameraných špecificky na MSP, tie sa však do nich väčšinou môžu zapájať, resp. ich využívať.

Executive Training Programme určený pre firmy a ich výkonných manažérov. Poskytuje 48-týždňové vzdelávacie kurzy uľahčujúce podnikanie v Japonsku a Kórejskej republike. Obsahom kurzu sú základy kultúry, podnikateľskej kultúry, základná jazyková príprava, aj praktická stáž v jednej z japonských / kórejských firiem. Program je financovaný Európskou komisiou a realizovaný v spolupráci s partnerskými organizáciami. Finančná účasť vysielajúcej firmy nie je podmienkou.

Účastníci musia spĺňať určité podmienky ako osoby, aj na úrovni vysielajúcej firmy (dôležitou je podmienka, že spoločnosť musí zamestnávať minimálne 5 zamestnancov a mať minimálny ročný obrat 500 000 eur).

Kurz je rozdelený do troch modulov:

- Uvádzací modul (3 týždne), ktorý zabezpečuje School of Oriental and African Studies na University of London: základy histórie, kultúry a modernej spoločnosti v Japonsku a Kórei
- Hĺbkový modul (30 týždňov) na Wasada University (Tokio, Japonsko), alebo Yonsei University (Soul, Kórejská republika): podnikateľský a jazykový kurz
- Stáž (12 týždňov) v japonskej alebo kórejskej firme

Zameranie	Vzdelávací kurz, vrátane praktickej stáže, pre riadiacich pracovníkov firiem (aj MSP)
Charakter	Program financovaný Európskou úniou a realizovaný partnerskými organizáciami
Adresát	Riadiaci pracovníci firiem spĺňajúcich kritériá účasti
Aktivity	Vzdelávací kurz pozostávajúci z troch modulov: základy kultúry a spoločnosti; základy jazyka a podnikania; stáž vo firme (http://www.euetp.eu/training-curriculum)
Kontakty	Webstránka: http://www.euetp.eu/ Kontakt: http://www.euetp.eu/contact-us Registrácia záujemcov: http://www.euetp.eu/apply-now
Poznámky	Dostupné v anglickom jazyku. Záujemcovia prechádzajú výberovým procesom, kontaktná kancelária pre Slovensko je vo Varšave.

Európska obchodná komora v Kórei pomáha od decembra 2012 rozvoju podnikateľských aktivít európskych firiem v Kórejskej republike, a zastupuje záujmy svojich členov.¹ Je platformou pre výmenu informácií, komunikačným kanálom smerom ku kórejským verejným inštitúciám, organizuje rôzne diskusné, vzdelávacie a networkingové podujatia.

Komora rozvíja programy, ktoré pomáhajú výmene informácií a spolupráci kórejských a európskych firiem. Týkajú sa oblastí spoločenskej zodpovednosti podnikov, bezpečnosti, zdravia a ochrany životného prostredia, výskumu, vzdelávania a kultúrnej výmeny, podpory výskumných a investičných aktivít financovaných z fondov EÚ, ako aj podpory investícií v spolupráci s miestnymi samosprávami a voľnými ekonomickými zónami. Časť aktivít komory je otvorená len jej členom.

V súčasnosti beží program realizovaný v spolupráci s kórejským Invest Korea „Grow Together“, zameraný na oblasť spoločenskej zodpovednosti firiem (CSR).

India

Európske podnikateľské a technologické centrum v Indii bolo vytvorené ako referenčný bod pre európske firmy a výskumníkov so zameraním na klimatickú zmenu, ktorí chcú preniknúť na indický trh alebo spolupracovať s indickými partnermi. Projekt realizuje združenie Eurochambers.

¹ <http://www.ecck.eu/>

Centrum sa koncentruje na štyri prioritné sektory – biotechnológie, energetiku, životné prostredie a dopravu.

Pre európsku podnikateľskú komunitu zbiera existujúce poznatky o Indii a náhľad na indický trh, sprostredkuje partnerstvá, podporuje komercializáciu technológií či manažment otázok týkajúcich sa ochrany duševného vlastníctva. Je zároveň hlavným koordinátorom siete Enterprise Europe Network v Indii.

Zameranie	Tvorba nových príležitostí pre podnikanie a transfer čistých technológií na základe spolupráce medzi európskymi firmami a výskumníkmi s indickými partnermi
Charakter	Sieť centier na území Indie s finančnou podporou EÚ
Adresát	Európske firmy a výskumníci so zameraním na klimatickú zmenu
Aktivity	Poskytovanie informácií o Indii, indickom trhu, sprostredkovanie partnerstiev, podpora komercializácie technológií či manažment otázok týkajúcich sa ochrany duševného vlastníctva
Kontakty	Úvodná stránka: http://www.ebtc.eu/ Hlavné sídlo v Novom Dillí, pobočky v Bombaji, Bengalúru a Kalkate. Európsky kontaktný bod Eurochambres, koordinátor projektu.
Poznámky	Koncentruje sa na štyri prioritné sektory – biotechnológie, energetiku, životné prostredie a dopravu, ale nie exkluzívne. Portál dostupný len v anglickom jazyku.

Latinská Amerika

Program AI-Invest IV financuje Európska komisia, podporuje internacionalizáciu malých a stredných podnikov z Latinskej Ameriky v spolupráci s ich európskymi partnermi. Konzorcium pod vedením Eurochambres realizuje štúdie trhu, organizuje obchodné rokovania, výmenné programy a školenia. Okrem toho všetky európske podnikateľské organizácie aktívne v Latinskej Amerike alebo majúce záujem o región sa môžu zapojiť do siete zainteresovaných inštitúcií.

Zameranie	Internationalizácia MSP z Latinskej Ameriky v spolupráci s európskymi partnermi
Charakter	Sieť zainteresovaných inštitúcií s finančnou podporou EÚ
Adresát	MSP a podnikateľské organizácie
Aktivity	Štúdie trhu, organizuje obchodné rokovania, výmenné programy a školenia
Kontakty	Webstránka: http://www.ai-invest4.eu/contacto
Poznámky	Primárne zamerané na internacionalizáciu MSP z Latinskej Ameriky v spolupráci s MSP z EÚ. Dostupné len v španielskom jazyku.

Krajiny Východného partnerstva, oblasť Stredozemného mora

Európska únia rozvíja spoluprácu s krajinami Východného partnerstva, strednej Ázie a regiónu Stredozemného mora prostredníctvom viacerých programov.

East Invest je projekt spolufinancovaný Európskou úniou a riadený Eurochambers v rámci krajín Východného partnerstva. Cieľovou skupinou sú podnikateľské organizácie a malé a stredné podniky z EÚ, Turecka a šiestich krajín Východného partnerstva (Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina).

Zameriava sa na konsolidáciu podporných sietí pre MSP v rámci Východného partnerstva (EAST-NET) aj v rámci EÚ (EURO-NET). Podniky z EÚ a krajín Východného partnerstva sa stretávajú na regionálnych veľtrhoch či obchodných/investičných misiách.

Zameranie	Podpora spolupráce MSP a podnikateľských organizácií z EÚ a krajín Východného partnerstva
Charakter	Sieť národných kontaktných bodov s finančnou podporou EÚ
Adresát	MSP a podnikateľské organizácie
Aktivita	Semináre, koučing, B2B stretnutia, študijné pobyty, investorské fóra
Kontakty	Eurochambres v Bruseli: http://www.east-invest.eu/en/contacts/eurochambres-team Národné kontaktné body v Arménsku, Azerbajdžane, Bielorusku, Gruzínsku, Moldavsku a Ukrajine: http://www.east-invest.eu/en/contacts/national-focal-points
Poznámky	Dostupné v angličtine a ruštine

Ďalšie programy:

Investičný nástroj susedstva -

http://ec.europa.eu/europeaid/where/neighbourhood/regional-cooperation/irc/investment_en.htm

Európska investičná banka – Nástroj pre Euro-stredomorské investície a partnerstvo (FEMIP) - <http://www.eib.europa.eu/projects/regions/med/index.htm>

Európska investičná banka – financovanie projektov v krajinách Východného partnerstva - <http://www.eib.europa.eu/projects/regions/eastern-neighbours/index.htm>

Európska investičná banka – financovanie projektov v strednej Ázii - <http://www.eib.europa.eu/projects/regions/central-asia/index.htm>

Európska banka pre obnovu a rozvoj – programy Turnaround Management (TAM) a Business Advisory Services (BAS) -

<http://www.ebrd.com/pages/research/publications/brochures/building.shtml>

Európska banka pre obnovu a rozvoj - projektové financovanie EBRD -

<http://www.ebrd.com/pages/workingwithus/projects/what.shtml>

Európska banka pre obnovu a rozvoj – US/EBRD finančný nástroj pre MSP -

http://www.ebrd.com/pages/sector/financial/micro/sme_facility.shtml

Rozvojové regióny

Podobným spôsobom podporuje EÚ spoluprácu s rozvojovými regiónmi. U projektov financovaných Európskou komisiou prostredníctvom EuropeAid, ako aj pri podpore poskytovanej Európskou investičnou bankou, určených na rozvoj malého a stredného podnikania, sú cieľovou skupinou MSP a podporné organizácie v cieľových krajinách. MSP z EÚ môžu samozrejme benefitovať z rozšírených podnikateľských či investičných príležitostí.

EuropeAid – podpora súkromného sektora -

http://ec.europa.eu/europeaid/what/economic-support/private-sector/private_sector_en.htm

EuropeAid – mikrofinancie - http://ec.europa.eu/europeaid/what/economic-support/microfinance/index_en.htm

Európska investičná banka – Subsaharská Afrika, karibská a pacifická oblasť, zámorské krajiny a teritória -

<http://www.eib.europa.eu/projects/regions/acp/index.htm>

Európska investičná banka – Ázia a Latinská Amerika -

<http://www.eib.europa.eu/projects/regions/ala/index.htm>

Na stránke EuropeAid sú tiež pravidelne publikované výzvy a verejné súťaže pre programy vonkajších vzťahov, v niektorých z nich sa môžu o podporu uchádzať aj európske MSP.

Aktivity Európskej komisie a ESVČ

Európska služba pre vonkajšiu činnosť a delegatúry EK

Európska služba pre vonkajšiu činnosť a delegácie EÚ v tretích krajinách v koordinácii s diplomatickými zastúpeniami členských štátov majú za úlohu budovať ekonomické vzťahy, sprostredkovať a propagovať kontakt a interakciu medzi podnikateľskými komunitami Európskej únie a podnikateľskými komunitami v tretích krajinách. Osobitný dôraz sa kladie na prioritné trhy.

Prioritné trhy EÚ: Alžírsko, Argentína, Brazília, Čile, Čína, Egypt, Filipíny, Hongkong, India, Indonézia, Izrael, Japonsko, Južná Afrika, Kanada, Kazachstan, Kolumbia, Kórejská republika, Malajzia, Maroko, Mexiko, Nigéria, Nórsko, Nový Zéland, Peru, Rusko, Singapur, Spojené štáty americké, Švajčiarsko, Taiwan, Thajsko, Tunisko, Turecko, Ukrajina a Vietnam.

Delegatúry EK a ESVČ v tretích krajinách predstavujú pre slovenské malé a stredné podniky možnosť klásť otázky týkajúce sa ich trhov aj v tých prípadoch, kde Slovensko nemá vlastné diplomatické zastúpenie. Hoci majú občania EÚ právo obrátiť sa na inštitúcie EÚ v hociktorom z oficiálnych jazykov, vrátane slovenčiny, pričom má daná inštitúcia povinnosť v rovnakom jazyku odpovedať, pre urýchlenie procesu je najideálnejšie použiť anglický jazyk.

Tímy EK/ESVČ na odstraňovanie obchodných prekážok

Vzhľadom na problémy a technické prekážky pre obchod s prioritnými trhmi vznikli tímy EÚ, v rámci ktorých na ich odstraňovaní spolupracujú zastúpenia Európskej komisie, Európska služba pre vonkajšiu činnosť, veľvyslanectvá členských štátov a obchodné organizácie ešte pred tým ako dané krajiny prijímajú sporné opatrenia.

Malé a stredné podniky môžu kontaktovať Európsku komisiu v prípade, že narazia na problém alebo zaregistrujú, že tretia krajina chce prijať legislatívu, ktorá by mohla obmedziť ich pôsobenie na jej trhu. Európska komisia môže následne intervenovať prostredníctvom spomínaných tímov, ktoré môžu iniciovať otvorenie diskusie s príslušnými ministerstvami.

Hospodárska diplomacia – Misie pre rast (Missions for Growth)

Od decembra 2011 podpredseda Európskej komisie a komisár pre podnikanie a priemysel Antonio Tajani organizuje „Misie pre rast“ v tretích krajinách, na ktorých sa môžu zúčastňovať aj európske firmy a absolvovať stretnutia na vysokej úrovni.

Cestovné a ubytovacie náklady si firmy platia individuálne. Informácie o pripravovaných misiách sú dostupné na stránkach Generálneho riaditeľstva EK pre priemysel a podnikanie, siete Enterprise Europe Network, diplomatických zastúpení členských štátov v cieľových krajinách a ďalších podnikateľských asociácií.

Zameranie	Účasť podnikateľov na politických dialógoch s tretími krajinami
Charakter	Obchodná misia, iniciatíva Európskej komisie
Adresát	Európske MSP, väčšie firmy, podnikateľské organizácie
Aktivity	Účasť podnikateľov na politických dialógoch v tretích krajinách, organizovanie B2B dialógov s firmami z cieľovej krajiny
Kontakty	Stránky Generálneho riaditeľstva EK pre priemysel a podnikanie: http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/mission-growth/missions-for-growth/index_en.htm Enterprise Europe Network: http://een.ec.europa.eu/events/missions-growth
Poznámky	Záujemcovia si hradia ubytovanie aj cestovné náklady.

Multilaterálne a bilaterálne rokovania

Prostredníctvom multilaterálnych a bilaterálnych rokovaní v rámci obchodnej politiky EÚ sa riešia otázky colných a technických prekážok obchodu, ochrany duševného vlastníctva a investícií či prístupu k verejnému obstarávaniu a surovinám. Cieľom je získať prístup na nové trhy s tovarmi a službami, viac investičných príležitostí, lacnejší a rýchlejší obchod, dosiahnuť predvídateľnejšie podnikateľské prostredie z pohľadu ochrany duševného vlastníctva, verejného obstarávania a pravidiel hospodárskej súťaže.

Členské štáty 14. júna 2013 udelili mandát Európskej komisii na začatie vyjednávaní o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve so Spojenými štátmi americkými. Vznikla by tak najväčšia zóna voľného obchodu na svete.

Dialógy s tretími krajinami

Európska komisia tiež vedie dialógy s tretími krajinami zamerané na vybrané otázky, s cieľom odstraňovať prekážky obchodnej či investičnej spolupráce. Ide o:

Regulačné dialógy, najmä s USA, Čínou, Ruskom či Brazíliou, ktorých úlohou je riešenie problémov a prevencia prekážok vstupu na trh a administratívnej záťaže pre podniky. Dialógy o politike týkajúcej sa malých a stredných podnikov a ich internacionalizácie prebiehajú aj v rámci Vlajkovej iniciatívy Východného partnerstva pre malé a stredné podniky. Zameriava sa na rozvoj podnikateľského a regulačného prostredia priateľského pre MSP a posilnenie medziregionálnych a medzinárodných networkingových mechanizmov.

Európska únia uzavrela **dohody o vzájomnom uznávaní** doteraz so siedmimi krajinami – Austráliou, Kanadou, Japonskom, Novým Zélandom, USA, Švajčiarskom a Izraelom. Ich úlohou je podporovať obchod a uľahčiť vzájomný prístup na trh. Stanovujú podmienky, za ktorých obe zmluvné strany vzájomne akceptujú správy o skúškach, certifikáty a značky zhody vydané orgánmi posudzovania zhody. Informácie slovenským podnikateľom sprístupňuje Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo.

Prostredníctvom **Dohôd o posudzovaní zhody a uznávaní priemyselných výrobkov** (ACAA) tretie krajiny harmonizujú svoje postupy s EÚ, a tým sa odstraňujú technické prekážky pre obchod a vzájomný prístup na trh. Týkajú sa zväčša strojov a zariadení, elektroniky, stavebných výrobkov, hračiek, tlakových zariadení, lekárskeho prístrojov či liekov. V súčasnosti prebiehajú vyjednávania s Alžírskom, Egyptom, Izraelom, Jordánskom, Libanom, Marokom, Palestínskou samosprávou, Tuniskom a Ukrajinou. Prvá takáto dohoda vstúpila do platnosti 19. januára 2013 a bola uzavretá s Izraelom. Vzťahuje sa na výrobu farmaceutických produktov.

Špecializované nástroje

Podpora klastrov a ich medzinárodnej spolupráce

European Cluster Collaboration Platform (Európska platforma pre spoluprácu klastrov) sa snaží o posilnenie konkurencieschopnosti participujúcich podnikov stimuláciou nadnárodnej a medzinárodnej spolupráce. Vďaka podpore

z európskeho programu CIP uľahčuje predovšetkým výmenu informácií prostredníctvom databázy viac ako 420 klastrov.

Zameranie	Podpora medzinárodnej spolupráce klastrov
Charakter	Medzinárodná platforma klastrov, aktivity financované aj z programu CIP
Adresát	Klaster a v rámci nich MSP, ktoré sú ich členmi
Aktivity	Interaktívne databázy klastrov: http://www.clustercollaboration.eu/cluster-organisation Helpdesk: http://www.clustercollaboration.eu/helpdesk Informačný servis: http://www.clustercollaboration.eu/information Tržnica projektov, spolupráce: http://www.clustercollaboration.eu/marketplace Kooperačné misie: http://www.clustercollaboration.eu/match-making-missions Európske strategické partnerstvá klastrov: http://www.clustercollaboration.eu/european-strategic-cluster-partnerships
Kontakty	Webstránka: http://www.clustercollaboration.eu/web/guest Kontakt: http://www.clustercollaboration.eu/contact-us
Poznámky	Aktivity sú určené primárne pre klaster, sekundárne pre MSP. Niektoré funkcionality portálu sú dostupné len pre registrovaných užívateľov.

Databáza príkladov dobrej praxe

Organizácia Eurochambres na svojich stránkach zverejnila databázu príkladov dobrej praxe v oblasti internacionalizácie európskych malých a stredných podnikov.

Zameranie	Príklady dobrej praxe v oblasti internacionalizácie MSP
Charakter	Online databáza
Adresát	MSP, podnikateľské organizácie, verejné inštitúcie, akademická sféra
Aktivity	Sprostredkovanie príkladov dobrej praxe internacionalizácie MSP
Kontakty	Webstránka: http://www.eurochambres.eu/Content/Default.asp?PageID=222
Poznámky	Rozdelené podľa krajín, zverejnené v roku 2008.

Tento prehľad dostupných zdrojov informácií a služieb, ktoré poskytuje Európska únia podnikateľským subjektom v tretích krajinách (nečlenských krajinách), bol spracovaný na základe štúdie „Európske nástroje na podporu podnikania v nečlenských krajinách EÚ“ vydanej EuroPolicy o.z., s podporou grantu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí. Štúdia je dostupná na stránkach ministerstva alebo na požiadanie v elektronickej verzii v združení EuroPolicy, o.z..